

V E R S L A G
No. 100 8 Oct. 1954

van lezingen en voordrachten, gehouden op bijeenkomsten van de " O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N " Voor wekelijkse ontvangst opgeven aan: J.L. Buitendijk, Alg.Leid., Ruys Ballotstraat 11, 's-G r a v e n h a g e. Alle correspondentie: Alg.Secr.W.Chr.C.v. E I J K E L, Magnoliastraat 32, 's-GRAVENHAGE Telefoon: 32 44 77 .

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

In verband met de opgerichte studiekringen, deelt de intelligentie mede, dat het niet mogelijk is tot een eenmaal gevormde kring toe te treden, daar anders de grote harmonie en het bereikte evenwicht wordt verstoord. Voor hen, die aan een studiekring alsnog zouden willen deelnemen, zou dan event. een nieuwe kring gevormd kunnen worden. Voorts merkt de intelligentie betreffende onze Vrijdagavond-bijeenkomsten, waarvan deze verslagen worden gemaakt, o.a. op: alles wat wij kunnen doen hier, vanuit onze sfeer in de Uwe, dat hebben wij te danken aan deze groep, dus aan de groep die hier op het ogenblik bestaat met dit medium, en als hoofdschotel moeten wij nooit en te nimmer gaan beschouwen de cursussen. Deze cursussen zijn voor degenen die verder door willen gaan, maar ons eigenlijke grote werk, waarmee we trachten een deel van de menigte, dus ook van de vreemden, degenen die ons niet kennen, te bereiken en te interesseren voor ons werk, dat ligt hier in deze zaal op deze avond en alle volgende avonden die zo georganiseerd zijn. We zouden het dus wel heel erg op prijs stellen wanneer U deze avonden niet, door cursussen bij te gaan wonen, onbewust een soort van bloedarmoede zoudt bezorgen, integendeel, als die cursussen - voor degenen die die bezoeken - U bevallen, weest U dan extra dankbaar en geeft U ook Uw steun hier in het openbaar.... Vervolgens wordt door de intelligentie nog met een enkel woord de wekelijkse waarschuwing geuit, dat ook zij niet alwetend zijn, ook fouten kunnen maken en het dus zaak is om zelf kritisch te luisteren en event. op- of aanmerkingen naar voren te brengen en vervolgt dan woordelijk: En dan gaan we beginnen aan een beetje ernstige onderwerpen, waar verschillende redevoeringen de voorafgegane weken eigenlijk een aanloop voor zijn geweest. U weet, wij hebben gesproken over de moderne samenleving, over het jeugdprobleem, wij hebben zelfs - ondanks de vele protesten daaruit geboren - gesproken over de vrouw en háár plaats zoals wij die zien en wij komen nu aan de GODSDIENSTEN en van de godsdiensten moeten we verder gaan. Natuurlijk, heeft U actuele onderwerpen, die kunt U nog altijd deponeren en wij zullen ze in deze rubriek, deze eerste lezing, trachten te behandelen, maar we gaan nu toch, zover het ons mogelijk is, tevens deze richting uit van het meer esoterische, deze esoterische achtergrond van deze tijd. En om te beginnen, voordat ik over die godsdiensten ga spreken, wil ik U even vertellen waarom het zo belangrijk is en dat is dan tevens het eerste korte resumé wat U krijgt van de BERICHTENDIENST, dat ook in de toekomst regelmatig zal worden herhaald met de dan natuurlijk actuele feiten. Op het ogenblik is er een grote politieke strijd ontbrand, die ondergronds woedt. Wij kunnen aannemen dat binnen zeer korte tijd Westduitsland ongeveer drie à vijf divisies op de been brengt en wij kunnen verder aannemen dat dit aantal binnen een jaar verveelvoudigd is, waarschijnlijk verdrie- à viervoudigd. Dat betekent dus heel wat. Daarnaast zien wij op het ogenblik een zeer sterke stroming in het Oosten, die ook daar èn religieus èn qua handel, handelsverkeer en sociale verbindingen met het Westen, een zekere mildering voor Duitsland eigenlijk bewerkstelligt. Dit betekent dat er een hele hoop problemen komen die zuiver politiek en zuiver sociaal-economisch niet meer op te lossen zijn; deze dingen zijn alleen op te lossen wanneer de geestelijke kracht, die op het ogenblik werkzaam is met zo'n grote intensiteit in deze wereld, hier ook verder leiding kan geven. En dit kan zij alleen indien een groot aantal mensen zich bewust is van de facetten van de moderne tijd. Hier in Nederland is op het ogenblik een zekere kring al enige tijd aan het werk en deze zal binnenkort waarschijnlijk kenbaar worden door het in verschijning treden binnen verschillende schijnbaar vijandige godsdiensten, van figuren die als ingewijden spreken, een grotere geestelijke waarheid stellen voor alle leer, voor alle dogma's. Een zeer verheugend feit. Maar ook dan weer moeten er mensen zijn die dit kunnen begrijpen en accepteren en die binnen de beperking van deze dogmatische denkwijzen, de zuivere waarheid en wijsheid kunnen puren, begrijpen en waarderen. Kunt U dat niet, kan de wereld dat niet, dan zal ook dit werk nutteloos verklinken. Verder zien wij op het ogenblik in handel en industrie een groot aantal moeilijkheden. Denkt U niet dat deze moeilijkheden van tijdelijke aard zijn; zij bestaan inderdaad en zullen zich voortzetten. Dit kan net zolang doorgaan totdat de wereld eindelijk eers bereid is een logische en menswaardige oplossing te vinden voor het crisisverschijnsel, n.l. het afstand doen van het winstprincipe dat

bij vele landen op het oogenblik - met beschermende rechten etc. - zo sterk wordt gehuldigd. Dan, op het oogenblik heeft U nog steeds te maken met het abnormale klimaat, het abnormale weertype; U heeft verder te maken met verschillende natuurrampen en verschijnselen. Ofschoon deze zo gezegd in deze cyclusreeks afgelopen zijn, dus aan het afflauwen, kunt U toch nog in de komende tijd weer enkele grotere gebeurtenissen tegemoetzien als daar zijn: een kleine aardbeving, enkele zeer grote stormen, één zeebeving en verder waarschijnlijk nogmaals radio-actieve regens in een bepaald gebied, ver van hier verwijderd. Al deze dingen zullen U er ook tevens steeds weer aan herinneren dat op dit moment de mensheid moet besluiten om als mens te leven of onder moet gaan als een dier dat uit z'n krachten is gegroeid, geestelijk. En vandaar dat we nu vandaag ook gaan spreken en ook de volgende keren hoop ik, juist over deze onderwerpen, want er zijn vele GODSDIENSTEN op deze wereld, vrienden, heel vele en de meeste daarvan zijn gebaseerd op de grote oudheid. Wanneer we nagaan de gebruiken van het Christendom, b.v. zoals die nog veel naar voren komen, dan vinden we daar soms iets van de Mithrasdienst in terug; wanneer we gaan kijken naar het Mohammedanisme, dan vinden we daar vele oude Fetischistische naast enige Boeddhistische termen in; we vinden er zelfs een zeker Judaïsme in vertegenwoordigd. Wanneer we gaan kijken naar het modern Boeddhisme, dan valt het ons op dat het heel veel van het Christendom heeft overgenomen, kortom, de oude beelden kloppen niet meer in deze tijd, zelfs niet voor de grootste godsdiensten, en daarnaast zien we, ontstellende werking, een groot aantal kleine, nieuwe richtingen als paddestoelen uit de grond komen. Aan alle kanten is het esoterie, esoterische wijsheid, nieuwe beleving, ja zelfs fanatische religieuze hysterie wat de klok ook maar slaat. Dat moet een reden hebben. Wel, vrienden, die reden is deze: alle godsdiensten in deze moderne tijd staan voor de grote moeilijkheid, dat zij steun moeten bieden aan een mens die staat in een open wereld. De veilige beslotenheid van de middeleeuwse stad, van het dorp, met verbindingen van dagen en dagen reizen naar het dichtsbijzijnde land, die zijn voorbij. De tijd dat een zendbrief jaren nodig had om ook maar enkele werelddelen te bereiken, is voorbij. Aan alle kanten flitst het nieuws, aan alle kanten dringt de beschaving binnen, aan alle kanten spreken de missionarissen. In het Westen predikt de Moslim, predikt de Boeddhist; de Christen predikt in alle andere landen. Waar je ook gaat, het is één grote warreling van godsdienstige begrippen. En juist omdat die warreling er is en een aanpassing van het godsdienstig begrip toch altijd nodig is aan het begripsvermogen en aan het karakter van het volk waar men ze verkondigt plus de tijd waarin dit volk bestaat, zien wij op de achtergrond steeds meer de werkelijke esoterische gedachten naar voren komen. Het is nog niet zo, dat al die godsdiensten in de eerste plaats de esoterie zetten, o neen, ze houden zich nog krampachtig vast aan hun dogma's en hun vormenleer, maar achter het ritueel, achter het dogma heeft altijd reeds het dieper besef van grote waarden zich schuil gehouden en de sluier waarachter het verscholen was, wordt dunner en dunner. Wanneer we op het oogenblik de Boeddhist horen spreken, dan klinkt zijn mystiek ons als iets bekends in de oren, en wanneer we de Christen horen spreken, dan klinkt ons vaak ook wederom een term die verder gaat dan het woord "geloof" en de strenge formule godsdienst als een verblijdende toon in de oren. U moet niet denken dat dat zo ineens is gekomen. Er is een ontwikkeling die practisch van het jaar 1800 af reeds plaatsvindt, maar nu is het dan zover dat de grote godsdiensten en daarnaast al hun nevenrichtingen, één weg maar in kunnen slaan; er is maar één mogelijkheid op het oogenblik voor alle deze godsdiensten, voor alle mensen met hun verschillende leren en hun dogma's en stellingen, er is maar één weg, ook al zijn er 100 verschillende heilige boeken en 100 verschillende grote profeten en verlossers, er is één weg mogelijk voor de volkeren dezer aarde, en dat is de weg van een geestelijke bewustwording die het opwellende materialisme, dat z'n tempel vindt in de politieke vergaderingen en in het fanatisme van een politiek-economische overtuiging, terug te dringen. Wanneer het materialisme deze wereld overweldigt, deze geheimzinnige godsdienst, die de mens en de producten van de mens zelve aanbiedt inplaats van de grote Schepper, wanneer dezen zouden regeren, mensheid, dan zijn de dieren in de stal heilig vergeleken bij wat gij zult worden. En dat mag niet en dat kan niet. Te lang is er gestreden om de geest van de mens op te heffen tot dit peil, te lang zijn de zendingen uitgegaan van geestelijke waarheid, te groot is het leger van hen die begrijpen dat er meer schuilt achter dit leger van bewustzijnsvormen, dan alleen maar een oogenblik verpozen in het leven, om daarna in het duister van een dood ten onder te gaan zonder ooit weer op te rijzen. De wereld moet zichzelf bewust worden van geestelijke kracht, van geestelijke waarden. En hoe zij ook gestemd is, en langs welke weg zij ook probeert om de oplossing te vinden voor dit enorme probleem: geest contra materie in het menselijk bewustzijn, zij zal moeten gaan in de richting van zelfverloochening, zij zal moeten gaan in de richting van een zich verruimend begrip voor cosmische waarden, waarbij de onbelangrijkheid van het aardse spel meer en meer in het oog valt, zij zal afstand moeten doen van haar machtsdwang en machtswellust, omdat dit juist het wapen is

van de materialist, zij zal moeten grijpen naar het zelf verantwoordelijk je voelen, het zelf handelen en het vrijlaten van de medemens. En U zult zeggen dat is dan toch iets wat in vele godsdiensten niet tot uiting komt. De interkerkelijke samenkomst, die kort geleden plaatsvond, waarin vertegenwoordigd waren een groot aantal kerken, vanaf de streng orthodoxe en de episcopale kerk tot de zeer vrijzinnige op christelijke grondslag, bracht naar voren, dat de samenwerking mogelijk was, wanneer men het vechten en handelen over kleine, heel kleine puntjes, ter zijde wilde stellen, wanneer men het bouwen van kerken secundair zou willen maken t.o.v. het geestelijk bewustzijn van de mens; zij hebben gesproken over de vrijheid die elke mens moet hebben, dat geen knellende keten U mag binden aan kerk of godsdienst, dat geen knellende keten U mag binden aan iets behalve aan de taak die Uzelve in het leven wordt opgelegd en het bewustzijn dat ge daartoe hebt gekregen. Verheugende tonen. De Rooms katholieke kerk: in een bespreking niet lang geleden gehouden, heeft Zijne Heiligheid de Paus tot uitdrukking gebracht dat geestelijke vrijheid een noodzaak is en dat het de taak is van de herders, de priesters dezer kerk, om hun gelovigen te doen kennis maken met de verschillende aspecten dier vrijheid als waardige herders, tonende de weg tot deze vrijheid, zonder daarmee het kuddeverband te verbreken. Woorden die misschien sommigen Uwer wat eigenaardig in de oren klinken, maar die gesproken zijn en waarachter een werkelijk intens bedoelen zit. Het is niet voor niets dat er op het ogenblik een nieuwe opleiding voor priesters plaatsvindt o. a. in Italië en in Frankrijk, het is niet voor niets dat alle probeersels van de laatste tijd nu eindelijk worden omgesmeed tot een wapen dat deze katholieke kerk zal gaan gebruiken zodadelijk, en eigenaardig genoeg niet tegen het christendom, maar tegen het materialisme. Een bijeenkomst van kerkelijken uit de Islam bracht tot uiting dat het goed is om het rijk van de Profeet, d.w.z. het Islamietisch blok en alle staten die daartoe kunnen worden aangetrokken, te steunen en te verdedigen. Maar, zo voegden zij er onmiddellijk bij: dit machtsstreven en dit ons politiek verenigen mag nooit het doel worden; wij mogen nooit de leer van de Profeet daarvoor misbruiken, want ziet, Hij heeft ons een weg getoond om te komen tot Allah, tot de Grootste, om een hemelrijk te betreden, ons de grote vrijheid te verwerven; wij moeten wederom worden de gulhartigen, de gastvrije mensen die begrijpen wat voor taak en plicht zij hebben t.o.v. anderen die hun hulp vragen. Wij moeten actiever zijn en zoeken naar de werkelijke waarheid, die schuilt achter de verborgenheden van vele Suren in de Koran. Wij moeten leren begrijpen hoe onze Profeet ons een leer heeft gegeven, die niet in de eerste plaats gericht is op het vernietigen van andere rijken en staten ten bate van een Islamietisch Rijk, maar wij moeten hun leren dat de eerste bedoeling van hen is geweest om de mensen zelf tot ware Islamieten te maken, de mensen te leren te leven zoals God dat wil en niemand anders. Verheugende woorden. In een bijeenkomst van Boeddhisten werd het volgende opgemerkt: Wij hebben lang in de geborgenheid en gelatenheid het pad van het midden gezocht en gevolgd; onze kloosters zijn de scholen van het volk geweest, onze plechtigheden waren de troost en de zekerheid op de geestelijke weg. Thans heeft de tijd deze practijken achterhaald, wij zijn niet modern genoeg meer, wanneer wij zo verdergaan als we nu bezig zijn, dan zal het Boeddhisme langzaam maar zeker versterven en uitklinken en dan zullen we de mensen de mogelijkheid om het juiste pad te kiezen, ontnomen hebben; het is onze taak modern ons aan te passen aan de levenseisen van de mens en hun te leren dat je in elke omstandigheid, in elke maatschappij, met elke hoeveelheid kennis in je brein, toch altijd onderhevig bent aan dezelfde goddelijke weg en dat we allen steeds blijven streven naar het groot nirwana, de oplossing in de goddelijke geest. Goede woorden, vrienden, hele goede woorden. En zou het alleen bij de woorden blijven, ik zou aarzelen, en ik zou me afvragen: is dat hier niets wat al zo vaak verteld is? Maar er is meer, nu op het ogenblik reeds begint men met het opbouwen van scholen op Boeddhistische basis in die staten die op het ogenblik het Boeddhisme nog erkennen. Nu op het ogenblik begint men reeds om de mensen op te wekken tot samenwerking, tot coöperatief samenzijn en werken in dorpsgemeenschappen, waarbij elk zijn vrijheid behoudt en geen dwang op één der leden der gemeenschap mag worden uitgeoefend, een aanpassing die in het Boeddhistisch kader verbluffend is en aandoet als een vernieuwing en een verjonging die ons doet denken aan de phoenix die uit z'n as herrijst. Vele geheimscholen en z.g. esoterische scholen zijn op het ogenblik bezig om de mens te leren om zichzelf te begrijpen en zichzelf te beheersen; ze wijden de mens in in de kennis van zijn psyche, men leert hem zijn ziel te ontleden en in te gaan tot de diepte van z'n wezen, men leert hem hoe hij, door afstand te doen van bepaalde dingen, zijn geestelijk en lichamelijk welzijn kan vergroten, men leert hem vóór alles dat zijn weg niet noodzakelijkerwijze de weg van een ander is en dat hij, binnen zijn bewustzijn, een taak moet zien te aanvaarden die in de practijk in de daad moet worden omgezet. Zeker, onder de moderne godsdiensten zien we ook verschijnselen die ons doen denken aan een spotfiguur, een soort priesterlijke polichinel, die sluiperig en gemeen z'n eigenaardige streken speelt. Onder begeleiding van grote orkesten met verklede kerels en vrouwen, met jubelende

koorzang, wordt de menigte in een roes gebracht totdat ze, wanhopig hysterisch schreeuwend, denken het hemelrijk te zien, te kunnen betreden, terwijl ze in werkelijkheid geketend worden, financieel en moreel, aan een bepaalde groep. Fout, ik geef het U toe, maar per slot van rekening, waar de waarheid is, daar moet de leugen ook zijn, dat kan niet anders, want het negatief in de mens dwingt een gemakkelijke uitweg te zoeken. En het is zo prettig als je gelooft dat profeet John, of profeet Pieterse U nu wel eventjes kan helpen om de eeuwige zaligheid te bereiken à raison van idem zoveel en je bovendien dan nog een aardige maaltijd of een zeer interessante bijeenkomst aanbiedt met muziek en wat erbij hoort. Deze dingen die doen een sterk beroep op Uw zinnen, vrienden, dat zijn de zinnelijke godsdiensten, die onder het mom van hoogdravende woorden van "Gods wil" en "de dienst aan God" uiteindelijk verbergen het materialistisch zijn, het jezelf uitleven ten koste van iedereen en waarbij vaak de profeten ten koste van al hun gelovigen, een staat van buitengewoon grote welstand weten te bereiken. Wij zien vele scholingen die evenzeer dwaas zijn. Naast de werkelijke Swamis (?), die komende hun gezondheidsscholen op het ogenblik stichten en de mens iets van zijn lichamelijk welzijn teruggeven, zien we de komedianten die met apenootjes en wat gedroogd fruit plus een hele hoop hocus-pocus, U veel armer, veel zwakker en veel ongezonder weten te maken. Naast de werkelijke Yogi die U leert het Yoga toe te passen zoals het voor U noodzakelijk is, zijn er een hele hoop die à raison van ettelijke guldens per uur, U graag op Uw hoofd laten staan in de hoop dat er nog meer uit Uw zakken valt. Ze zijn er allemaal, de oplichters, ze zijn er allemaal, de misbruikers van Uw vertrouwen, gelooft U dat rustig. Maar een mens die werkelijk naderkt, zal zeker niet in die strikken behoeven te vallen, en degenen die erin vallen, dat zijn de dwazen en de versuften. Want er is maar één waarheid en die waarheid is, dat God niet vraagt dat je een ander regeert, noch vraagt dat je als een wanhopige kunstenaar de meest waanzinnige fratsen uithaalt, maar dat je je bezint op de krachten in jezelf, dat je gebruik maakt van de gaven die Hij je geeft, dat je -al hang je het nu aan die kapstok of aan die, noem je het Boeddhisme, of Katholicisme of Orthodox of Lutheraans, het interesseert me niet, hang het maar ergens op, dat is maar een spijker om je eigenlijk aan op te hangen met je hele bagage voor een ogenblik, om te zeggen: daar heb ik tenminste m'n houvast, maar zelf moet je geestelijk klimmen - je zelf geestelijk werkt. En alleen de ware godsdienst, de dienst aan God, die werkelijk probeert Gods krachten te wekken in de mens, die is in staat U deze persoonlijke vrijheid en krachten te geven en bij te brengen, dat is de godsdienst die U zeker beperkingen aanbeveelt, die U misschien gedurende het volgen van een opleiding, zelfs zegt: "nu mag je dit niet en nu mag je dat niet", want je weet nog niet wat goed voor je is, maar die U onmiddellijk daarna zegt: "denk erom, je kunt ook een andere weg gaan", die je ook zegt: "kijk eens, dit staat er voor de profanen, voor de eenvoudige mens, omdat er nu eenmaal een bouwsel moet zijn, maar dat is de buitenkant van het heiligdom en hierin dragen wij de gouden waarheid en wanneer je die hebben wilt, neem ze, neem ze, verrijk jezelf ermee en ga desnoods verder in je eentje, je bent hier niet gebonden aan ons, maar onthoud één ding: God dienen, dat is ons doel, en wanneer je binnen onze gemeenschap deze schat vindt, help ons dan ook anderen in onze gemeenschap die schat te laten vinden! Degenen die U dat zeggen, dat zijn de goeden, dat zijn de waren. Al die anderen, laten we daar maar liever niet over praten. We weten dat er ook gedurende langere tijd in vele der opzichzelf zeer goede godsdiensten misbruiken zijn ingeslopen, maar alle misbruik werd verzet. Wij staan voor een periode van reformatie, een periode waarin vele, op het ogenblik nog aanvaarde praktijken, zullen worden weggevaagd door vernieuwers. Een tijd misschien waarin schisma's weer voor zullen komen binnen die grote kerkelijke organisaties. Maar laten we ons daar niet druk over maken. Zolang als de mens eerlijk zoekt naar zijn God, vindt hij die. En een mens die eerlijk zijn God zoekt te vinden, die zal die God waarschijnlijk zelfs vinden ondanks alle bedrog wat anderen hem voortoveren. Wees in jezelf eerlijk, dat is de kern van de moderne godsdienst, wees eerlijk, zoek God, vertrouw op God. God heeft zich geopenbaard op deze wereld en doet het telkens nog. Dat is de tendenz die ten grondslag ligt aan de godsdiensten van deze moderne tijd, dat is de tendenz die op het ogenblik, zich uitbreidend eerst nog aan de oppervlakte als een olievlek over het water, de wereld begint te omspannen, dat is de kracht die, geestelijk versterkt, verder en verder in de diepte van de menselijke samenleving door gaat grijpen, dat is de kracht waaruit de godsdienstvorm van morgen geboren gaat worden. En geloof mij, vrienden, de godsdiensten van deze moderne tijd zijn iets belangrijks; ze zijn belangrijk omdat zij leiding geven, dat zij steun geven aan hen die nog niet alleen kunnen, of willen of durven staan, omdat zij, ook binnen hun gemeenschappen, de mogelijkheid openen meer en meer tot een ware geestelijke ontplooiing van elke geest en elke ziel. En daarmee heb ik mijn onderwerpje voor vandaag dan behandeld, vrienden. Als er iets op te zeggen is, wil ik er graag nog even opingaan. (stilte) In dat geval zal ik het woord overgeven aan de volgende spreker die een onderwerp naar Uw eigen keuze voor U zal behandelen. Goeden avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in de bovenzaal van "De Galerij", Laan van Meerdervoort 419a, hoek Fahrenheitstraat, D E N H A A G.

Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk Uw vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennisnemen.

Goeden avond vrienden,

Onderwerp naar Uw eigen keuze, dus vertelt U het maar wat het wordt.

- x Er wordt dikwijls onderscheid gemaakt tussen de woorden Jezus en Christus. De vorige week sprak een onzer vrienden over Jezus en noemde Hem "de drager der Christusgedachte". De inhoud van het woord Jezus zal ons allen min of meer bekend zijn. Wilt U voor ons de inhoud van het woord Christus belichten?
- Dat zal ik heel graag doen. Er zijn weinig woorden die op deze wereld nog belangrijker zijn. Christus. Christus, dat is de Offeraar, Christus dat is de Lichtgeest Gods, Christus kort en goed, dat is een samenvatting van al wat er aan goeds in de mensheid leeft en bestaat. Christusgeest is het beeld van de bewuste aardgeest, die de mensheid omhoog doet groeien totdat ze nog wortelend in de aarde, geestelijk reikt tot in de hemelen. We moeten de Christusgeest niet zien als een persoonlijkheid of als een wezen in de eerste plaats. Wanneer we dat doen dan maken we fouten, want, gaan we aan de Christus een persoonlijkheid verbinden, dan moeten we daar een voorstelling van geven en dan kan die ook maar één keer bestaan, dan is Hij gebonden aan die vorm. En dat is nu juist datgene wat de Christusgeest zeker niet heeft, want of je nu kijkt in het hele verre verleden, toen er van Jezus, de Christusdrager, nietwaar, van Jezus Christus nog geen sprake was, of je kijkt in de dag van vandaag, nu men zo langzamerhand de dag al aan het voorbereiden is waarop 2000 jaar geleden Jezus stierf op de Calvariëberg, wij vinden die Christusgeest terug. Het is eigenlijk een beetje of die Christusgeest de vereniging is van de Heilige Geest, dus van het onmiddellijk goddelijk bewustzijn, van de hoogste geestelijke sferen als het ware, en de zuivere materiële vorm. Zij komt telkens weer op in een mens en die mens blijkt dan altijd weer te zijn een zuiver, een rein mens, die geboren wordende reeds een buitengewone hoge geestelijke kracht en wetenschap in zich draagt. Maar dat is niet voldoende, want dan zien we altijd weer dat deze grote geest van waarheid zich gaat openbaren wanneer dit menselijke wezen een zekere rijpheid bereikt heeft, nooit voordien. Wel zien we de uiting van de wonderbaarlijke geest die hier incarneert, maar we zien toch nog steeds niets van die werkelijke bewustwording van deze grote geestelijke kracht, die komt pas later. En nu is het eigenaardige, dat die geest gebonden schijnt te zijn aan een bewustwordingstoestand. Dus Jezus, om nu maar weer bekenden te nemen, is eigenlijk de Christus op het moment dat Hij Zijn openbare leven aanvaardt met alles wat er verder aan vast zit. Voor die tijd is Hij Jezus van Nazareth, een Profeet en een zeer gezien mens uit het geslacht van David, Zoon van Jozef en Maria. Maar op het moment dat Hij, gedoopt door de Doper in de woestijn, zich afzondert om God nader te komen, dan zien we een hele ommekeer. En het is heel gek, en daarom lees je er in de heilige boeken ook zo weinig over, maar die Jezus die vóór die tijd bestond, was eigenlijk een heel rustig en net mens. Hij had bepaalde gaven ontwikkeld, zeker, maar daar bleef het dan eigenlijk bij. Het was niet zo wonderbaarlijk dat degene bij wie Hij woonde, of zelfs uit de buurt zeiden: "nou, die Jezus, die Jezus van Jozef, dat is dan toch wel een Profeet". En ze lachten wel eens een beetje om Hem. En nu is het natuurlijk heel gemakkelijk om te zeggen: "dat was hun stomniteit". Er zijn natuurlijk altijd stomme mensen die lachen wanneer ze iets tegemoettreden wat ze eigenlijk niet kunnen begrijpen; dan denken ze dat spot de beste verdediging is. Maar als Hij Christus was geweest, dan had Hij zich moeten uiten in wonderen, dan had Hij zich moeten uiten in die overtuigende kracht, die Hem later alle dorpen en steden deed vangen, die Hem alle mensen als het ware deed benaderen en waarvoor iedere persoon eigenlijk de dwang voelde: "nu moet ik partij kiezen, ervoor of ertegen, want anders kan het niet". Kijk, het moment dat dat gebeurt, dan is Jezus eigenlijk niet meer alleen Jezus, dan is er iets bijgekomen, dan is van een Wezen, hoe ijdel en hoe schoon ook, toch nog weer iets anders geworden, iets nog eeuwigers, nog krachtigers. En wanneer we dan dat openbare leven nagaan, dan valt dat ook op. Vanaf dat moment heeft Hij een overwicht over de mensen, vanaf dat moment spreekt Hij de grootste wijsheden in begrijpelijke woorden uit, vanaf dat moment gaat Hij lezing geven en vanaf dat moment - dat zouden we eigenlijk ook kunnen zeggen - bereidt Hij Zijn eigen offerdood voor. Dat is heel opvallend. Maar omdat dat nu alleen bij Jezus was, zouden we kunnen zeggen: goed, dat is dan het kenteken van Jezus speciaal. Maar ga nu eens even na, bij de Boeddha, nietwaar, deze prins is ook een eigenaardig kind, is ook wijs en draagt lichamelijke kentekenen. Geestelijk is Zijn geboorte ook weer door einge aardige omstandigheden gemerkt en gekentekend, maar Hij wordt niet zo gauw, plotseling, de grote Boeddha, neen de Gautama Boeddha zelfs, de Leraar. Hij begint maar heel eenvoudigsjes. En als hij tot

dan gaat hij weg. Eerst zijn ze allemaal verbaasd over zijn kracht en zijn schoonheid. Denkt U maar aan die bekende pijl die hij schoot, zover dat niemand hem terug kon vinden en toen ze hem eindelijk terugvonden, zegt de legende, toen was er bij de punt van die pijl een bron ontstaan waaruit een beekje, een rivier ontsprong. Dat zijn zo van die kleine dingen, van die wonderverhaaltjes, maar verder is het eigenlijk nog niets bijzonders, hij speelt, hij gaat uit rijden, hij heeft zijn leraren. En dan gaat hij weg en dan hoor je dat hij een hele tijd, dan eens bij de ene groep van fakirs en dan weer eens bij de andere groep van wijzen leert. Hij zoekt, en wanneer hij een zekere geestelijke rijpheid heeft gehad, dan krijgen we het eigenaardige: Jezus vastte 40 dagen in de woestijnen, maar Boeddha zat 40 dagen in overpeizing onder de bodhiboom. Eigenaardig, vindt U niet? die overeenstemming, en pas daarna wordt hij de grote leraar, wordt hij de krachtgever, de bron van licht en niet voordien. En we kunnen natuurlijk zo'n heel stel van die profeten gaan bekijken, maar ik geloof dat twee voorbeelden wel genoeg zijn. Nou, en dan ga je dus bij jezelf zeggen: "hé, ik heb hier met twee dingen te maken, want je hebt hier te maken met een prins die wordt tot geestelijk leraar". In het geval van Jezus zeggen we: "we hebben hier te maken met een zeer zuiver en geestelijk rein mens verder, maar met Jezus die op een bepaald moment plotseling wordt de Messias". Je kunt zeggen: "Hij was het van het begin afaan, Hij was er voor voorbestemd", accoord van Putten, daar ga ik mee eens. Maar het eigenaardige is dan toch maar dat het op een bepaalde manier optreedt, dat het kenbaar is aan een reeks van verschijnselen steeds weer. En nu is het natuurlijk heel aardig om te gaan zeggen: ja, maar er is maar één Christus. Ja, dat is christelijk-religieus gezien juist. Maar aangezien deze geest zich meermalen uit - dat blijkt uit de verschijnselen - doen we verstandiger om dit Christusprincipe niet voor te stellen als persoon, maar als een bepaalde toestand, als een bepaald bewustzijn, waarbij dan voor mijn part de grote geestelijke aardkracht, de aardgeest, de grote aardgeest is ingeschakeld, of de aardengel, hoe U hem noemen wilt, waar de krachten van de hemelse heirscharen ingeschakeld worden; allemaal accoord. Maar stel het niet voor als één persoon. Laten we het liever zo zeggen: de Christusgeest dat is de goddelijke vonk die in elke mens leeft, maar die bij sommige mensen doordringt tot het directe bewustzijn en vermogen en dan als een heldere vlam uiteindelijk de mens zelf verteert, maar in dit verbranden wordt tot een groot geestelijk licht en een geestelijke kracht voor de hele mensheid. Ik geloof dat we dan die Christusgeest juist omschrijven. Want uiteindelijk, vinden we soms niet op de meest onverwachte momenten iets terug van die Christus? Zo nu en dan ontmoet je een mens in je leven en dan zeg je: hé, dat is nu een ware Christen, en dan kun je niet zeggen wat die mens verder is, want de ene Christen is bij het Leger des Heils en de ander die zit in een nonnenklooster en de volgende die heeft misschien een bankbedrijf of die staat op de kermis, voor mijn part met nougat of patates frites. Maar als je die mens ontmoet, dan is het net alsof die mensen iets hebben, waardoor ze je kracht geven: ze hebben zoiets sereens, ze hebben iets rustigs, ze brengen zonder enige drukte de grote offers die ze maar brengen kunnen voor hun medemensen, ze dragen de lasten van anderen en ze vinden altijd weer een vonkje van kracht en van licht om, wanneer je nu werkelijk ziek bent van de wereld en van jezelf, om je weer even te genezen. Dan kunnen ze mij vertellen dat er maar één Christus is, maar dan zeg ik: daar is de geest van Christus, of de Christusgeest beter gezegd, tot uiting gekomen in een doodgewoon mens, een geest die alles wil offeren, die, zoals ik het tenminste bekijk, ook leeft bij Abraham wanneer hij Izak gaat offeren. Erg barbaars misschien, uitstekend, maar het is dan toch maar zo dat deze aardsvader tot het grootste offer besluit in de hoop dat hij daarmee de mensheid kan dienen. Hij gooit zijn hele nakomelingsschap eigenlijk weg daarmee, maar God vraagt het offer van hem en hij brengt het omdat hij overtuigd is dat God, alleen door dit offer eigenlijk op de aarde nieuwe grootse krachten en openbaringen kan scheppen. Dan zeg ik: noem Abraham een aardsvader, noem hem misschien een heilige van het Oude Testament, voor mij is hij, in beperkte zin misschien en beperkter dan dat Jezus dat was, maar toch drager van de Christusgeest. En wanneer Ichnaton op een gegeven moment zich boven zichzelf verheft en iets creëert wat zo zuiver is in godsdienst en wanneer hij de eerlijkheid weer probeert in te voeren in die hele verkoppelde, verhandelde ambtenarenwereld van het oude Egypte, dan draagt hij op dat moment ook iets van de Christusgeest, alleen hij was een soort van geestelijke Münchenhausen, hij kreeg hoogmoedswaanzin; hij tilde zichzelf aan z'n laarzen de lucht in - nou laarzen, hij zal wel sandalen gedragen hebben. En daardoor ging zijn werk ten onder. Hij was te zwak. Maar als hij werkelijk alles had prijsgegeven, eerlijk en oprecht alles had prijsgegeven en niet naar z'n zonnestad was gevlucht voor alle intriges en alle gevaar, dan was hij ook een zuivere profeet, een Christusdrager geweest en dan had hij de mensen ook een hele hoop kunnen geven. En of we nu de hele wereld overzwalken, of we gaan kijken bij de Noren, nietwaar, bij de Vikings, of we gaan kijken bij de Indianen, of we gaan kijken bij de oude Inka's of dat we gaan kijken bij de Bosjesmannen, zo nu en dan kom je zo'n figuur tegen waarvan je zegt: ja, op een gegeven moment moet

daar toch de goddelijke geest door gesproken hebben. En als je dan kijkt, dan dun je dat zo uit, dan blijven er een paar over en daarvan zeg je: ja, als ik dat nu achteraf bekijk, toen heb ik er misschien anders over gedacht, maar dan is in deze mens iets zo goddelijks tot uiting gekomen en dan heeft die mens zoveel gedaan voor de mensheid, daar moet wel iets van de goddelijke geest in gewaakt en gewekt zijn; dat is gewoon niet normaal meer, van een menselijk standpunt uit. En wanneer je dat nu zegt, geef het dan de naam die het toekomt: de Christusgeest. De Christusgeest die in elke mens vaardig is, die gepersonifiëerd werd in Jezus toen Hij op aarde leefde, die ook in andere figuren op de voorgrond kwam en die zeker terug zal komen op deze aarde. Want, men zegt dat Jezus terug zal komen op aarde, nu ja, het is mogelijk, maar dat de Christus terugkomt op aarde dat staat voor mij zo vast als $2 \times 2 = 4$ en nog heel wat vaster, want de Christusgeest is de goddelijke geest die in de bewuste wezens leeft. En waar er ook ergens maar een wezen komt tot een kritisch bewustzijn, zoals de mens dat heeft, daar moet, als tenminste God is wat ik denk dat Hij is, en daar ben ik van overtuigd dat ik gelijk heb - dat God liefde is, dan moet daar die Christusgeest tot uiting komen en dan zijn we meteen van een hoop problemen af. Want als we nu gaan zeggen: Jezus is de Verlosser, de Verlosser, met een grote D., en er zou nu eens bewezen worden - laten we nu eens aannemen - dat er op andere werelden grote beschavingen zijn, hoe staat die zaak dan eigenlijk, zijn die dan niet verlost? Dat zou erg onrechtvaardig zijn. Hebben die dan geen meester of leraar gevonden? Kijk, dan zou die Jezus op diezelfde planeten allemaal ook geweest moeten zijn, want God is heus niet zo, dat Hij een paar eruit pikt en zegt: nou, jongens, hier hebben jullie van Mij de verlossing cadeau en de rest die moet maar zien hoe die het redt. God is rechtvaardig. Maar zeggen wij: de Christusgeest, het goddelijke in alle levende wezens, in een bewust wezen zodanig verhoogd dat het wordt tot de perfecte, meest perfect mogelijke uiting op dat moment in de stof, op dat moment en plaats", ik geloof dat we dan de Christusgeest aardig gedefiniëerd hebben; ik geloof dat we dan kunnen begrijpen dat vergoddelijking van elke mens als zodanig dwaasheid is, maar dat een begrijpen van de goddelijke waarde, die in elke mens leeft en in sommigen zich definitief heeft gemanifesteerd, ons onmiddellijk moet leiden tot de grote God. En wanneer ze het mij dan vragen en zeggen: "hoe zie je nu Jezus Christus", dan zeg ik: "ach, ik zie in Jezus Christus de tempel die gezuiverd en voorbereid door de hoge geest Jezus, in staat was, om het lichtende vuur Gods te ontvangen en gedurende een korte tijd op aarde te dragen en te bewaren. Nou, dan weet U ten minste hoe ik erover denk; als U er anders over denkt, of U vindt het niet erg duidelijk, ik zou zeggen, kom maar op de proppen ermee, dan kunnen we het meteen afhandelen. Ik hoor veel kelen schrapen, maar voor de rest zijn we het geloof ik nogal met elkaar eens geworden.

x Jezus was toch een oude geest, want zelf beweert Hij in het Nieuwe Testament: "vóór Abraham was ik er".

- Ja, natuurlijk, want voordat de persoon, de mens Abraham leefde, moest God Abraham toch uiteindelijk de kans geven om geschapen te worden. Wanneer Jezus zo spreekt, dan spreekt Hij uit de eenheid met het goddelijke, waardoor Hij kan zeggen: "Ik was Jezus, bewust dus, voordat Abraham bewust Abraham was" en dan heeft Hij groot gelijk. En als U dat nu een oude geest noemt, dan vind ik het best, maar er bestaan over de oude geesten zo van die opvattingen, weet U wel? Er zijn mensen die zeggen: nou, je bent een oude geest als je minstens 30 keer gereïncarneerd bent. En als je het mij nu vraagt, dan vind ik dat helemaal geen reclame, nietwaar, als je dan nog trots gaat vertellen dat je een oude geest bent, want dat is nu precies hetzelfde als wanneer je op school gaat vertellen: nou, ik ben de oudste in de klas, hoor, ik ben al zeven keer blijven zitten. (gelach) En ja, dat geloof ik toch niet dat we van Jezus kunnen zeggen. Dus oude geest in de zin dat Hij allang een bewustzijn had, ja, ook alweer accoord ermee, maar ook een zeer jonge geest omdat Hij in zich de directe uiting had van de eeuwigheid en de eeuwigheid is tijdloos, nietwaar? U ziet, men kan het van veel kanten draaien en van veel kanten bekijken, maar tot één ding kom je altijd terug en dat is "God". En dat is nu het eigenaardige, als U mij excuseert dat ik het zeg, maar of je nu begint met zo'n blauw emaille dingetje dat "pot de chambre" heet, nietwaar, of je begint met een hoog esoterisch werk, als je daar goed over na gaat denken, dan kom je altijd terug bij God. En dan kun je relatief zeggen: "dit is oud en dat is nieuw", maar het is allemaal dezelfde scheppende kracht en omdat het dezelfde scheppende kracht is, is het allemaal even oud. Prettig hè dames, dat U oud bent is alleen maar schijn op een gegeven moment, hoor, want van binnen heb je een kracht, als je die weet te gebruiken, die houdt je jong. En nu bedoel ik helemaal niet dat je loopt te huppelen en te dansen op je 105de jaar, dat hoeft niet, maar die houdt je geestelijk fris en jong, omdat er maar één werkelijkheid is en dat is die van God. En als je nu toevallig vandaag aan de dag als man of als vrouw verschijnt in die werkelijkheid en daarin ervaren moet, dat maakt je niet jonger en niet ouder, tenminste naar mijn idee niet. Dat maakt je alleen maar wijzer of dwazer naarmate je gelegenheid gebruikt om bewustwording

- te verwerven, of liever uit luiheid de zaak er een beetje bij laat hangen. Nu lui.
- x Mag ik nog even wat vragen? Of de naam Jezus een bepaalde betekenis heeft.
- De naam Jezus heeft in zichzelf geen bepaalde betekenis, behalve dan de gewone naamgevingsbetekenis d.w.z. dat hij afgeleid is van een uitdrukking zoals hier uiteindelijk ook elke naam die je gebruikt een betekenis heeft. Maar men heeft wel ontdekt dat, wanneer men de initialen van Jezus gebruikt, d.w.z. de He-breeuwse lettertekens, dat men dan komt tot een eigenaardige letterwaarde, een letterwaarde die een perfect getal geeft en die in dit perfecte getal de oneindigheid kan uitdrukken. Maar ja, dat is nu zo, dat is achteraf bekeken weet je, voordat Jezus er was wist geen mens dat, toen Hij er eenmaal was wisten ze het wel. Wat wel opvallend is, dat is dat Messias, Christus en Jezus tot hetzelfde getal kunnen worden herleid wanneer je daar zekere bewerkingen mee uithaalt. En het eigenaardige is, dat, als je die allemaal goed herleidt, dat dan blijkt daar uitkomt het getal van Jehova, vermenigvuldigd met het teken "oneindig". Dus in die zin zit er wel weer een hele grote betekenis aan vast. Maar ja, is dat nu de betekenis die in de naam schuilt, of die we erin leggen? Ik zou zeggen, laten we "Jezus" maar als een gewone naam beschouwen, want er zijn er een hele hoop die Jezus geheten hebben en vandaag aan de dag zijn er nog wel die zo genoemd worden, ofschoon er niet veel meer zijn. En Jetus, dus zonder z. erin, is weer een geestelijke naam die ook in een bepaalde bewustzijnstoestand door sommigen wordt gedragen en aanvaard en die eigenaardig genoeg hetzelfde getal, verminderd met 9, betekent. Dus, ja, wil je er wat uithalen, dan zit er een hele hoop in, maar als we dat gaan doen, dan lopen we het grote gevaar, dat we van ieder Joodje dat Jezus genoemd is, gaan verwachten dat hij ook inderdaad een Jezus is, n.l. Jezus zoon van Jozef en dat zou gevaarlijk worden. Per slot van rekening, je verwacht toch ook niet van iedereen die Karel heet, dat hij Karel de Grote nadoet en niet van elke Louis dat hij net zo verwaand is als de koningen van Frankrijk, dat is nu maar onzin. Maar als je dat op die manier gaat doen en je gaat van zo'n naam een heiligdom maken, ja, dan ga je er op het laatst zoveel verwachtingen aan vast knopen, dat je er huiverig van wordt. Wat dat betreft ben ik het nog steeds met de heer Shakespeare eens die zei: "wat is er in een naam?" In een naam zit alles en niets tegelijk, een naam dat is het omhulsel waar een persoonlijkheid in leeft, en de betekenis van de naam moet aan de persoonlijkheid natuurlijk enigszins zijn aangepast, maar je kunt er lang niet zeker van zijn dat het maatwerk is en dat de naam werkelijk de persoonlijkheid in zijn geheel uitdrukt. Dat was nu wel een klein beetje ver weg van het oorspronkelijke onderwerp, maar ik vond het wel aardig om het zo even te vertellen.
- x U hadt het zoëven over de overeenkomst tussen Christus en Boeddha. Waarom moest Christus nu de kruisdood sterven en Boeddha niet?
- Nou, kijk eens, dat is heel begrijpelijk, als U zich de moeite getroost om even na te gaan wat er eigenlijk gebeurd is. Boeddha die kwam ter wereld als de hernieuwde bevestiging van een bestaande wijsheid - het Boeddhisme is heel wat ouder dan de laatste Boeddha, hoor - en die had dus de geestelijke impuls te brengen, maar had niet meer te overtuigen, hij behoefde helemaal niet te overtuigen, hij moest alleen het vredesbegrip, plus de onthechting de mensen weer leren. Hij kwam dus in een volk dat er rijp voor was. Maar wat was Jezus eigenlijk? In elk ander volk had Jezus gemakkelijker en eenvoudiger zich geopenbaard. Maar die Joden, dat was nu precies het ongunstigste punt wat er was, er was geen beroerder stadje op de wereld te vinden bij wijze van spreken en geen beroerder landje. En Hij ging juist daar naartoe. Waarom? Omdat die andere waarheden toch wel door zouden dringen en Hij kon er wel van overtuigd zijn dat, als Hij begon bij de Romeinen, dat het een Romeinse godsdienst zou worden en als Hij begonnen was bij de Grieken, dan zou het een Griekse zijn geworden en was Hij bij de Perzen of de Syriërs begonnen, dan zou het ook weer een nationaal iets geworden zijn, maar Hij koos de Joden. Weet U waarom? Omdat de Joden Hem de meeste tegenwerking in de weg zouden leggen, omdat Hij bij de Joden de grootste moeite zou hebben om zich te openbaren en daarvoor een veel sterkere en meer universele overtuiging kon geven dan elders. Maar ja, dat betekende ook dat Zijn werk niet een werk des vredes was, dat Hij dus een strijd eigenlijk veroorzaken moest. Dat heeft Hij trouwens zelf duidelijk genoeg gezegd, hoor; Hij zei ook tegen Zijn apostelen: hoor eens jongens, als jullie nu denken dat je dadelijk op de treden van Mijn troon komt om te gaan zitten luieren, dan heb je het mis; Ik ben niet gekomen om de vrede te brengen maar het zwaard; er zal hard gevochten moeten worden om die waarheid over de wereld te brengen. Ja, en dat betekende dat Hij moest sterven, maar dat betekende ook dat Hij met Zijn leer een heel groot gedeelte van de wereld nu wel kon bereiken, wat anders nooit bereikt zou zijn geworden, n.l. de wereld van de verdrukten, van de slaven, van de ongelukkigen. (band loopt af, waardoor een enkel woord wordt gemist). Gelijk pauze.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan J.L.Buitendijk, Buys Ballotstraat 11, D E N H A A G.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE.

Goeden avond vrienden,

- De VRAGENRUBRIEK. Op alle vragen antwoord, zover als antwoord gegeven kan worden met de beschikbare kennis en geen antwoord op persoonlijke vragen. Gaat Uw gang.
- x De mens wil in zijn zelfbeschouwing meestal iets meer of iets beter zijn dan een ander. Hoe komen we aan deze hebbelijkheid, en - als het verkeerd is - hoe komen we er van af?
 - Kijkt U eens, beter willen zijn dan een ander, dat geeft blijk van een innerlijk bewustzijn, dat een ander wel eens beter zou kunnen zijn dan jezelf en deze hebbelijkheid is dus in hoofdzaak te danken aan het feit dat je eigenlijk met jezelf niet erg tevreden bent. Hoe je eraf kunt komen? Het zou mij het verstandigst lijken om heel eenvoudig te proberen wel met jezelf tevreden te zijn, in dien zin dat je zegt: ik doe alles wat ik ook maar enigszins kan doen en daarmee heb ik dus reden om te zeggen: "dit is goed", jezelf dat minderwaardigheidsbesef uit het hoofd praten. Wanneer je doet wat je kunt, zo goed als je kunt, dan kan een ander beter zijn, maar dan mag je rustig er vrede mee hebben. Alleen wanneer dat niet het geval is, dan nemen praatjes wel eens de plaats in van daden en dan wil je beter zijn dan een ander. Ik hoop dat dit antwoord voldoende en duidelijk is.
 - x Als ik bij de beoordeling van mijn gedrag iets moet kwalificeren als "fout" en naar de oorzaak van die verkeerde handeling wil zoeken, weigeren mijn gedachten te gehoorzamen. Iets in me wil het geflatteerde beeld van mezelf handhaven en duldt geen kritiek. Als ik m'n gedachten dwingen wil zich toch bij dat onderwerp te bepalen, zoeken ze er eerst verontschuldigen voor, en als ik daar niet op in wil gaan, weigeren ze verder te functioneren en sta ik a.h.w. voor een blinde muur. Hoe zit dit nu eigenlijk in elkaar en hoe leer ik deze recalcitrante gedachten beheersen? Ik weet, dat dit een persoonlijke vraag is, maar vermoed, dat anderen hiervan misschien ook wel eens last hebben, zodat er toch iets algemeens in zit.
 - Ja, als het woordje "ik" zou zijn weggefallen, zou het zelfs helemaal een algemene vraag zijn. Wanneer wij n.l. proberen de oorzaak van onze fouten op te zoeken, dan komen we met verontschuldigen aandragen, en als je die dan niet accepteert, dan weet je eigenlijk helemaal niet meer waar je aan toe bent. Dat is een denkfout die U maakt, want in de verontschuldiging die Uzelve maakt voor Uw fouten, zit de oorzaak van Uw fout opgesloten, alleen in een vorm van "daar kun jijzelf niets aan doen". Wanneer je nu die verontschuldiging neemt, dan zeg je: ja, daar heb je gelijk in, zo is het. Dus je gaat niet zeggen: "dat neem ik niet", want dan kom je nooit verder, maar je gaat zeggen: "dat is nu wel zo, maar dan heb ik dat dus toch gedaan door een zwakte of een gebrek aan inzicht en dat zal ik dan eerst maar eens gaan verbeteren". Nu geef ik meteen toe dat U niet de kern van de fout onmiddellijk vindt; U vindt iets wat de reden daarvan benadert, maar wanneer Uw hersentjes eenmaal gewend zijn aan die methode van denken en van corrigeren, dan verliezen ze veel van hun tegenzin. Anders gezegd, technisch gezegd, wij verzwakken door deze methode voortdurend het z.g. psychische blok, dat de meeste mensen verhindert zichzelf te zien zoals ze zijn. En wanneer dat eenmaal voldoende verzwakt is, blijkt ons op een moment dat dit benaderen van de verontschuldiging, door onze eigen rede en ons eigen denken, ook niet meer wordt geaccepteerd en dat men zichzelf zegt: ja, maar er zit nog een andere kern achter verscholen en dat is het eigenlijke zere punt. En, heeft U het zover gebracht, dan bent U waar U wezen wilt, nietwaar? Dus zo kunnen we dat doen. Want U moet nooit vergeten dat je met oude gewoonten niet kunt breken, en sedert Eva probeerde om Adam de schuld te geven en Adam hetzelfde terugdeed, heeft de mensheid niet veel anders gedaan dan anderen de schuld geven, dus het is wel een zeer ingeroeste gewoonte. Het kost training om die te breken. Bent U er niet mee tevreden dan vertelt U het maar.
 - x Dank U.
 - x Waarom treffen spot en verachting ons zo diep?
 - Die treffen ons zo diep omdat we bang zijn dat er een waarheid in schuilt. Ik geloof niet dat ik daar wat aan toe behoef te voegen, of vindt U dat er nog wat bijhoort; dan zegt U het maar.
 - x Nee, dank U.
 - x In Johannes 15:12 staat: "Dit is Mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijkwijs Ik U liefgehad heb". Hoe kan hier sprake zijn van een gebod? Men kan toch niet liefhebben op bevel?
 - Nu lijkt het mij dat de voorstelling "niet lief kunnen hebben op bevel" erg gebonden is aan de aardse voorstelling van liefde, want hoe heeft Jezus de mensen liefgehad? Als delen van dezelfde God waaruit Hij was; Hij heeft niet de persoon liefgehad, maar Hij heeft liefgehad het wezen, de kern, het geschapene en Hij

heeft door alle vormen heen dus het goddelijke in alle dingen gezien, en ik geloof dat, wie zich de moeite getroost zich dit altijd weer te realiseren, begrijpt dat dit gebod een zeer logische regel is en het kernpunt van het ware Christendom. Is dat voldoende?

- x Ja, dank U.
- x Heeft de Christelijke doop, behalve dat hij voldoening geeft aan de gevoelens der ouders, ook een werkelijke betekenis voor het kind zelve?
- M.i. niet. De doop is oorspronkelijk een plechtigheid, waardoor een toetreding in de gemeenschap plaatsvindt. Er bestaan verschillende vormen van doop en de waterdoop, door het Christendom aanvaard, is slechts één daarvan. Wij kennen daarnaast, ook door het Christendom, althans vroeger normaal geaccepteerd, de bloeddoop en wij kennen dan ook nog de doop van begeerte, die bestaat voor de geest, wanneer hij in zich het verlangen draagt toe te treden. Maar aangezien een kind m.i. niet in staat is om de redelijke begronding van een deelgenootschap in een bepaalde religieuze groepering te overzien of te aanvaarden, heeft ook voor het kind zelve m.i. deze doop geen waarde en zou in plaats van de werkelijke doop beter de bevestiging, of hoe dat dan ook heet, het vormsel etc. kunnen worden gesteld. Deze n.l. worden toegediend op het moment dat van een redelijk besef van de wereld en de waarden daarvan, althans in zekere mate, sprake is. Voor het kind heeft de doop wél betekenis door de verplichting die de ouders event. ook peter en meter op zich nemen, n.l. welzijn en opvoeding van dit kind te behartigen in de zin van hun geloof, en daar is dus wél een betekenis bij te leggen aan de doop, maar deze is, zoals ik het zie, eerder sociaal symbolisch dan sacramentaal.
- x De vorige week werd een vraag beantwoord over vrijmetselarij. De Vrijmetselarij stelt aan haar adepten de opdracht: "Ken U Zelfen". Wat bedoelt zij daarmee en is die zelfkennis bereikbaar binnen het stelsel van ritualen en symbolen der Vrijmetselarij?
- Ja, m.i. alweer, zeer zeker, omdat ritualen en symbolen een eenheid scheppen, terwijl de waardering van symbool en rituele handeling voor elke persoonlijkheid vrijblijft, zodat wij te maken hebben met een groep die onderling steun verleent, zonder daarbij de zelfstandigheid van denken en handelen van de leden, vooral op geestelijk gebied, te beïnvloeden. Ik geloof dus dat het "ken Uzelve" wat zij stelt, moet worden gezien als de opdracht om een eigen overtuiging te baseren op eigen leven en weten. Daarnaast de taak om uit eigen levenservaring kennis omtrent eigen wezen en eigen mogelijkheden te puren. Verder reikt geloof in deze opdracht van het "ken Uzelve" niet, tenzij een zeer hoog geestelijk peil wordt bereikt. Waar deze vrijheid in gebondenheid en gebondenheid in vrijheid voor velen een sterke geestelijke band betekent, waaruit voortdurend kan worden geput, daarnaast een aangename en daardoor vrede en rust gevende stoffelijke vriendschappelijke verhouding, meen ik te mogen opmerken dat de taak die de vrijmetselarij aan haar leden stelt, zeer zeker niet onvervulbaar is en zij voor een geestelijke vorming zeer vele voordelen biedt. Dit is natuurlijk het inzicht zoals ik dat daarin heb en een aantal van mijn vrienden met mij. Als daar nog commentaar op gegeven moet worden, doet U het dan nu maar. (Geen vragen) Juist, dan gaan we maar weer verder.
- x In ettelijke spiritistische boeken wordt op de mogelijkheid gewezen dat een entiteit zich aan een nog op aarde levend mens gehecht heeft of in diens aura is verstrikt geraakt (een aanhechting). Komt dit veel voor? En dragen wij in een dergelijke situatie een wederkerige verantwoordelijkheid voor elkaar?
- Ja, het komt betrekkelijk veel voor, ofschoon deze aanhechting, of anders gezegd obsedering bij voortdurende binding, meer voorkomt dan de directe inbezitname, in verhouding. Wanneer deze toestand ontstaat en de geest is niet drijvend en bewust, dus onbewust, terwijl U wél bewust bent, dan is het dus Uw taak om de verantwoording beider daden te dragen, zover als dit in Uw vermogen ligt. Wanneer de geest U echter obsedeert en U daardoor verzwakt, zodat Uw wilsvermogen niet meer in staat is Uw stoffelijk voertuig te beheersen en te regeren, wordt, naar de ervaring ons leert, de verantwoording gedeeld, en naarmate Uzelve schuld was aan de bezitneming of obsedering, is ook Uw deel van de verantwoording voor de daden die gedurende deze toestand gesteld worden. Theoretisch zou het dus mogelijk kunnen zijn, dat de obsederende of bezitnemende geest de volledige verantwoording draagt. Practisch betekent dit dat zij in de meeste gevallen ten halve gedeeld wordt en veelal de mens groter verantwoording draagt dan de aangehechte, dus obsederende of bezitnemende geest. Is dit voldoende?
- x Ja, dank U.
- x Hoe denkt U over de Franse Priesterarbeiders in hun strijd tegen de R.K.kerk?
- Ik ben mij niet bewust dat de Franse priester-arbeiders strijden tegen de R.K.kerk. Ik vermeende dat hun protest en verzet gericht was tegen bepaalde hiërarchieke bepalingen, dus de orde zoals die in de kerk wordt aanvaard zonder het wezen van de kerk, haar leer en doelstellingen, aan te tasten. Ik stel echter prijs erop hier te vermelden, dat zij m.i. het beeld zijn van de ware priester, waar de ware herder het lot deelt met zijn kudde en zich niet daarboven dient te stellen. Ik hoop dat ook dit voldoende is.

- x Wat behelst het Dodenboek bij de oude Egyptenaren?
- Zeer schetsmatig: het oorspronkelijk dodenboek is een uittreksel, gebaseerd op de geheimzinnige papyrus van Toth, die naar men zegt nog in de tijd van Sosum (?) bekend was. Het is een magisch procédé, waarbij alle machten kunnen worden beheerst. Het oorspronkelijke dodenboek betekende een schets van de weg die de ziel volgens het geloof gaat na de dood. Het verwerd al zeer snel tot een middel waarmee men zich aan de verplichtingen die het leven oplegt kan onttrekken. Vandaar de geheimzinnige bezweringen en wachtwoorden, waardoor men niet meer zelve de geheimzinnige wachters en invloeden, betekende lusten en tendenzen van het stoffelijk leven, als geest behoeft te verwinen, maar hen door woorden kan verdrijven. Vandaar ook de eigenaardige woorden: "en zo gij gewogen wordt, mijn hart, spreek niet tegen mij", dat later zelfs wordt vervangen door de scarabaeus, die dan in plaats van het hart treedt, want het hart werd gezien als het centrum van leven en emotie, en wanneer men voor de Rechter kwam werd dat, zoals U weet, gewogen tegen de veer der waarheid, waarnaast de godin der genade dan haar veer daarbij wierp, zodat dus iets genade werd gegeven, maar wanneer U de waarheid niet had gesproken, dan zou Uw hart dat te kennen geven, het zou veel zwaarder zijn dan de veer der waarheid en die der genade samen en zouden de Rechteren weten dat U gefaald hadt in het leven. Het dodenboek doet ook hier weer magische procedures aan de hand. Ja, in een appendix, die wij bij sommige der latere uitvoeringen vinden, staan zelfs de formules waardoor men zich uit beeldjes arbeiders kan schaffen, die als plaatsvervangers optreden wanneer op een gegeven moment ook in het hiernamaals de geest tot werken geprikkeld wordt. De betekenis van het dodenboek in zijn geheel kan ik U helaas hier niet uiteenzetten op zijn esoterische basis, maar in het gebruik - dat kan ik U althans wel vertellen - was het een magische procedure om, ongeacht eigen leven, deel te hebben aan het eeuwige Rijk van overvloed en volheid. Ik hoop dat U hiermee dan genoeg neemt.
- x Iemand die binnenkort voorgoed naar Z.-Afrika vertrekt vraagt: zijn ook daar gelegenheden als deze, opdat ik van dit werk kan blijven genieten?
- In deze vorm alleen in enkele der grote steden, en dan over het algemeen met een ietwat andere samenstelling en tendenz dan U hier op deze avonden hebt leren kennen, maar toch wel zeer goed en gezegend werk. In de kleinere gemeenschappen daarentegen zult U te maken krijgen met inspiratieve kringen, die, besprekend de problemen op zuiver bijbelse waarde en waarheid, komen tot inspiratieve interpretaties, die ook van hoog esoterische waarde kunnen zijn. Ik hoop dat het voldoende is.
- x Wilt U ons iets vertellen over het leven der kloosterlingen in Tibet? Hebben deze monniken invloed op het wereldgebeuren?
- De normale kloosterling in Tibet niet. Ik vrees dat de tijd ons niet toelaat om uitvoerig hun leven te beschrijven. Ik meen echter dat U verschillende boeken daarover ter beschikking staan die duidelijk genoeg zijn. Achter deze kloosters en kloosterlingen verbergt zich een genootschap, dat echter niet hoofdzakelijk in de kloosters bestaat, wel in sommige kloosters te gelegener tijd samenkomt. Deze groepering heeft inderdaad deel aan de beïnvloeding van het wereldgebeuren, maar deze keten is verder verschakeld en reikt over de gehele wereld en niet alleen in Tibet. Zelfs ligt het brandpunt daarvan op het moment reeds niet meer in Tibet zelve. Ik hoop dat ook dit dan voldoende mag zijn voor deze keer.
- x De vorige spreker die sprak over Jezus en de Christus en vertelde daarbij dat Jezus op zijn dertigste jaar eigenlijk zich bewust geworden was dat hij de Christus was. Om het nu populair uit te mogen drukken: Hij kon dat toch al weten door het bezoek van de Wijzen uit het Oosten en dergelijke ondervindingen. Zoudt U dat wat nader kunnen verklaren?
- Heel kort en duidelijk: herinnert U zich wat er gebeurd is toen U enkele uren of enkele dagen oud was?
- x Neen, maar ik herinner me wel wat er op mijn twaalfde jaar gebeurd is.
- Inderdaad, maar wat is er met Jezus dan op Zijn twaalfde jaar gebeurd? Hij was erg voorlijk en Hij was erg wijs, maar zelfs daar heeft Hij schijnbaar niet zoveel van gemerkt, want toen Maria Hem riep ging Hij onmiddellijk met haar mee. Dus voor Hem was dat samenzijn met die geleerden niet zo erg belangrijk; dat mogen we daar toch wel uit concluderen, nietwaar? Ik zou dus willen zeggen: Jezus wist misschien in deze periode dat in Hem een kracht aanwezig was, anders dan in andere mensen, maar ik geloof toch niet dat Hij zich realiseerde dat hij de Christus zou dragen in zichzelf en zou verwerkelijken in de stof.

x Dank U zeer.

(Met het oog op de beschikbare ruimte moesten wij één vraag laten liggen. Daar er verder geen vragen meer zijn neemt de intelligentie onder dank voor de aandacht afscheid en geeft het woord over aan de laatste spreker van deze avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.- op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. **VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD!** Geeft ons adressen voor het zenden van proefnummers!

Goeden avond vrienden,

Wij gaan besluiten met HET SCHONE WOORD en ik zou gaarne van U hebben een vijftal woorden of begrippen, zo mogelijk in één woord uitgedrukt, die wij als eindthese voor U kunnen verwerken.

x STORM - TEGENWERKING - ZONNESTRALEN - DAPPERHEID - TEMPEL.

- Wanneer een zonnestraal uit de tempel des licht's de storm des levens doorbreekt, vinden wij daarin de dapperheid die ons alle tegenspoed en tegenwerking doet overwinnen.

Acceptabel voor U?

x Ja.

Ik weet niet waar de tempel staat
In 't hooggelegen land,
Ik weet wel dat soms licht ontsnapt
En als een godenhand
Neerreikt door het wolkend zijn
Van 't zwaaromneveld ik,
En licht dan, als een zonnestraal,
Iets van de waarheid in mijn zijn.
Het vuur dat pijnigt
Vaak
En deert,
Maar reinigt
In de pijn,
Het vuur dat door de wolken breekt
Van storm, die 't leven steeds regeert,
De kracht die altijd verder zweeft,
Die heel het zijn beheerst
Met al zijn koortsachtig jagen en vragen,
Zijn dragen
Van lasten en moeilijke tijd,
De stormen, symbool van omneveld wezen
Dat nog niet realiseert zich
De eeuwigheid,
De dreigende wolken, de huilende winden,
De striemende regen,
Zij stellen een vraag.
En komt ons het zonlicht,
Een zonnestraal tegen,
Begrijpen wij het antwoord vaag.
Waar gij ook gaat,
Waar gij zult treden,
Gij zijt er nimmer, ooit alleen.
Zo kunt gij door des levens strijd
Voortgaan naar de eeuwigheid,
Gedragen door 't onzichtbaar licht,
Dat hoogstens als een korte schicht
Een ogenblik doordringt in je bestaan,
Maar je kunt alle tegenspoed verwinnen,
Ondanks tegenwerking verdergaan.
Want kun je je op 't doel bezinnen
Dan krijgt je leven lijn en doel,
Dan is het niet meer vaag tastend zoeken,
Gejaagd door het gevoel,
Beneveld en bedremmeld door de reden,
Dan weet je waarom je lijdt,
Dan voel je waarom je hebt geleden,

Dan begrijp je de realiteit
Van gisteren en heden,
Dan kun je dapper zijn.
En vaak vraagt 's levens strijd
Van mens en geest die hem doorgaan
Een grote dapperheid,
Dapperheid door te verdragen,
Door te verwinnen eigen fout,
Dapperheid om anderen te schragen
Wanneer het schijnt of 't zijn ophoudt
Werkelijkheid te worden,
Of de wereld U vergaat,
Wanneer het lijkt of heel verlaten
Je eenzaam in het duister staat.
Dapper wanneer de stormen jagen,
Dapper als de pijn van 't zonnelicht
U reinigt.
Zo kunnen we dapper zijn,
Wanneer wij weten: dit al heeft een doel,
Wij gaan op naar de eeuwigheid
En alle gevoel
En rede worden vereend tot werkelijkheid,
En wij vinden in God
De reden van 't bestaan,
De oorzaak van 't bestaan,
Het einde van 't bestaan;
Wij vinden in Hem de kracht
Die ons deed verdergaan,
Hij is ons de storm en de nacht,
Hij is ons de zon en het licht.
Ja, waarlijk kunnen wij dapper gaan
Wanneer onze weg tot Hem zich richt.
En willen een ogenblik stillestaan wij
Waar tegenwerking ons bedreigt,
Laat ons dan luisteren
Naar de vreemde stem
Die vaag in ons spreekt
Van een God
En nimmer zwijgt,
Dan vinden we vrede met het lot,
De kracht om verder te gaan,
Dan volbrengen we, trots en blij
En toch vol nederigheid,
De weg van het bestaan,
Om in de eeuwigheid,
In 't licht eens op te gaan.

Ik dank U voor Uw aandacht. Ik wens U een goede avond en een gezegende huisgang.

Van de band overgenomen en gestencild door Type- en Copiëerinrichting J. Rientjes HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN Telefoon : 55 41 62
